

PAKAUNA

Ti panagmula ti kaykayo a naandur ti tikag ti maysa a pamay-an tapno maatipa ti panagbara ti aglawlaw wenno panagbalbaliw ti klima.

Dagitoy a kaykayo ket makatulong a mangman-tenir ti aglawlaw babaen ti panangdalus da ti polusyon iti angin a a kas ti "carbon dioxide." Maysa a puon ti kayo ket masagepsep ti 10 libra a polusyon ken 330 libra nga "carbon dioxide" iti angin kada tawen (Garden Guides, 2012).

Dagiti kaykayo nga agbunga ti prutas ket pagta-udan met ti taraon. Dagitoy a prutas ket nabaknang ti bitamina, mineral, "carbohydrates" ken "fiber" a kasapul-an unay ti tao para ti nasustansia a makan. Napintas met a panguartaan ta mailako dagiti prutas ti maimula a kaykayo.

Kasapulan ngarud a suruten tayo dagiti alagaden ti panagpatubo ti bukbukel ti kaykayo nga agbunga ti prutas a naandur ti tikag ditoy Rehiyon 1.

Dagiti Alagaden ti Panagpatubo ti Bukel ti Kaykayo nga Agbunga ti Prutas a Naandur ti Tikag

1. Panangisagana ti daga a pagpatubuan ti bukel ti kaykayo.

- Mangisagana ti gagangay a daga a naala ti hardin, "vermicompost" ken darat.

- Sukaten ti 1 paset gagangay a daga, 2 paset a "vermicompost" ken 1 paset a darat.
- Paglalaoken a naimbag dagitoy.
- Ikabil iti napaglalaok a ramen iti "seedbed" idiaiy "Greenhouse" ti kauneg a 15 sentimetro.

2. Wagas a suruten ti panagpatubo ti bukel ti kaykayo.

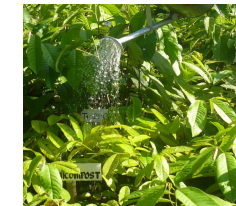
- Mangisagana iti "hydrochloric acid" nga adda concentrasyon na a 60 ml ken "distilled" a danum.
- Ilaok idiaiy 60 ml "hydrochloric acid" ken maysa litro a danum tapno makaala ti maysa a normal nga "hydrochloric acid" wenu 1NHCL.
- Urnungen ken ugasan dagiti bukel ti prutas ti kaykayo ken pilyen dagiti dadakel ken nabussog a bukbukel ken ipamaga ti maysa nga aldaw.
- Iyuper dagiti bukel iti baso a nakargaan ti 1 normal "hydrochloric acid" iti las-ud ti maysa a minuto.
- Kalpasan ti maysa a minuto, ikkaten dagiti bukel a naiyuper ket punasan ti "tissue paper".
- Ipatubo a dagus iti naisagana a pagpatubuan idiaiy uneg iti "Greenhouse".

- Ikabil dagiti bukel ti abot a pagpatubuan nga ada kaadayo a 5 sentimetro kuadrado ken kauneg a dua sentimetro.

3. Panagsibog ti bukel ti kaykayo nga naipatubo.

- Kalpasan a naibonubon dagiti bukel ti pagpatubuan idiaiy "seedbed" ti uneg ti "Greenhouse", sibugan iti mamindua kada aldaw; bigat ken malem.
- Maysa litro a danum kada maysa metro kuwadrado ti seedbed ti kaadu a maisibog.

4. Panangiyalis dagiti nagrusing a bukbukel iti "plastic bag".

- No dagiti nagrusing a bukbukel ket adda iti dua a bulong dan, mabalinen nga iyalis iti "polyethylene plastic bag" idiaiy "nursery"

- inggana mabalin nga imula idiy permanente a pakaimulaan na ingana agbunga.
- b) Ikabil ti napaglaok a daga a naala ti ordinaryo a hardin, "vermicompost" ken darat iti 5" x 10" "polyethelene plastic bags".
 - c) Paruten dagiti timmubo a bukbukel nga adda 2 a bulong na babaen ti panagusar ti natirad a kutsilyo nga itudok idiy asideg ti ramut na ket alaen dagiti patubo.
 - d) Agusar iti stick ket agabot diay tengnga ti "polyethelene plastic bags" nga adda daga na ket imula dagiti "seedling" nga naala diyay "greenhouse seedbed". Sedseden diay daga tapno kumpet dagiti ramot ti "seedlings" diay daga.
 - e) Sibugan ti mamindua kada aldaw dagidiay kayyal-alis a "seedlings" diay "plastic bags" alas 8:00 ti agsapa ken alas 5:00 ti malem. Aramiden daytoy ingana 6-8 a bulan.
 - f) Ikkaten ti ruot nga agtubo idiy "plastic bag" kada bulan.
 - g) Tarakenen dagiti naiyalis a mula idiy nursery ingana maimula idiy permanente a pakaimulaan na 6-8 a bulan manipud naiyalis idiy "plastic bag".

Para iti kanayunan nga impormasyon makianamong kada:

GABRIEL V. LUCERO

Project Leader

NELLY C. ANTOLIN

JESSIE V. UFANO

Study Leaders

DMMMSU-NLUC

Bacnotan, La Union

Tel. (072) 242-11-17

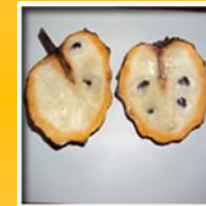
Local 233

Nagtaudan ti pondo:
Commission on Higher Education

DON MARIANO MARCOS MEMORIAL STATE UNIVERSITY
NORTH LA UNION CAMPUS
Bacnotan, La Union

**PANANGPILI KEN PANANGDESIDIR
KADAGITI KAYKAYO NGA AGBUNGA
TI PRUTAS KEN NAANDUR TI TIKAG
TI REGION 1**

2014